

Digitalisaation edellytykset sosiaalityössä

Sosiaalityön tutkimuksen päivät 16-17.2.2017, Helsinki

Sirpa Kuusisto-Niemi, FT, lehtori, Sosiaali- ja terveydenhuollon tietohallinnon maisteriohjelma, Itä-Suomen yliopisto

Digitalisaatio ?

- toiminnan ja toimintakulttuurien muutos tekniikan avulla
- kokonaisvaltaista toimintatapojen uudistamista, joka sisältää myös uusien digitaalisten teknologioiden käyttöönottoa (VM)

Mitä digitalisaatiosta ajatellaan sosiaalityössä ?

- sosiaalityötä ei ole perinteisesti pidetty edelläkävijänä uusien tekniikoiden käyttöönotossa
- kansainvälisten tutkimusten mukaan sosiaalityössä on ollut vallalla epäilevä ja kriittinen suhde tekniikkaan, mutta muutosta näyttäisi nyt tapahtuneen – myös meillä
- tekniikkaa on ollut käytössä Suomessakin ainakin 1970-luvulta alkaen
- sosiaalityötä koskeneita hankkeita: Tietoliikennepalveluja sosiaalitoimeen 1991-1992, ASTERI 1996-1999, Pohjois-Karjalan sosiaalitekniikan kehittämisprojekti 1995-2000, Sosiaalihuollon eKonsultaatio 2001-2005... **Tikesos 2005-2011**

Miten ilmiötä on tutkittu ?

- Lucy Suchman (1985): Plans and Situated Actions. The Problem of human-machine communication.
- Enrico Coiera (2007): Sosiotekninen teoria
- Ihmisläheinen tietojärjestelmien kehittäminen (HCI):

”...organisaation eri työntekijäryhmien ja informaatioteknologian asiantuntijoiden yhdessä tuottama ymmärrys organisaation toimintaympäristöstä, sen keskeisistä tehtävistä, eri näkemyksistä ja mahdollisista ristiriidoista sekä siitä, miten ja mihin eri käyttäjäryhmät näkevät tietojärjestelmää organisaatiossa tarvittavan ja käytettävän...”

Kuronen ja Isomäki (2010): Parempaa sosiaalityötä vai teknologian orjuutta ? Ihmisläheisen tietojärjestelmien kehittämisen mahdollisuudet sosiaalityössä

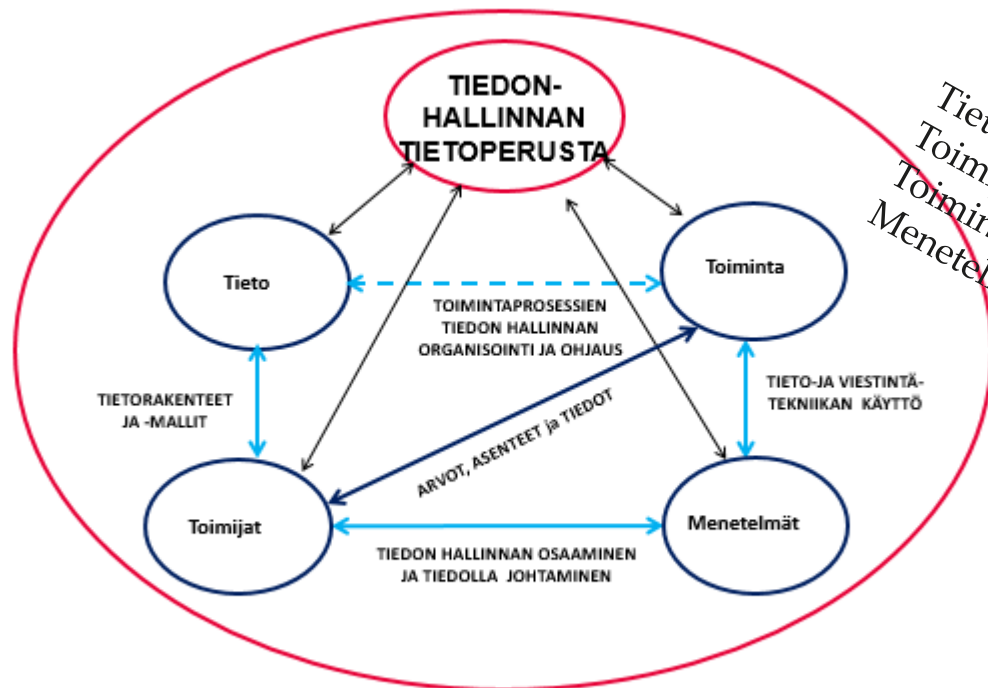
Kenen digitalisaatio ?

- Asiakasnäkökulmasta: hakemusten teko ja palveluprosessin etenemisen seuraaminen verkossa, tiedon tuottaminen omassa asiassa ja pääsy omiin tietoihin, asiakaslähtöinen konsultaatio verkon välityksellä, neuvontapalvelut, asiakasryhmät (self-advocacy esim.)...
- Ammattilaisnäkökulmasta: käytettävät asiakastietojärjestelmät ja päätöksentekijärjestelmät, toimiva tekniikka, tarvittavat tietotekniset yhteydet, riittävä koulutus ja tukipalvelut tekniikan ja järjestelmien käyttöön, mahdollisuus vaikuttaa järjestelmien kehittämiseen...

Digitalisaatiolle asetettavat vaatimukset ammattilaisten näkökulmasta

- sosiaalityö on tietotyötä, johon yhteiskunnalliset muutokset vaikuttavat
- tietosisältöjen määrittely merkityksellistä tietojärjestelmien rakentamisessa
- asiakastyössä syntyvästä big datasta saatava analysoitavaa palautetietoa
- sosiaalityön arvojen on näyttävä sekä toimintakulttuurissa että tietojärjestelmissä

Mitä digitalisaatioon tarvitaan ?

Tieto: datasta informaation kautta tietoon ja tietämykseen
Toimijat: sosiaalityön ammattilaiset
Toiminta: ammattilaisten työ
Menetelmät: välineet ja niiden käyttö

Kuusisto-Niemi 2016: Tiedon hallinta sosiaalihuollossa. Tiedonhallinnan paradigma opetuksen ja tutkimuksen perustana. Väitöskirja, sosiaali- ja terveydenhuollon tietohallinto. Itä-Suomen yliopisto.

Professorin mielestä tämän ajan tärkeimmät kysymykset ovat luonteeltaan humanistisia.
– Kyllä me osataan kuuhun lentää ja rakentaa ydinvoimaloita, mutta ei tiedetä, miten rauha pitäisi saada aikaan ja miten saataisiin ihmiset olemaan iloisesti toistensa kanssa.

Professori Timo Honkela, YLEn nettiuutiset
16.2. 2017

Kiitos!
sirpa.kuusisto-niemi@uef.fi

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

uef.fi